

INFORME JURÍDIC RELATIU A L'APROVACIÓ DE L'EXPEDIENT DE CONTRACTACIÓ

CONTRACTE: ACORD MARC PER A LA CONTRACTACIÓ DE LES OBRES DE MILLORA DEL MANTENIMENT DE CLAVEGUERAM AMB OBRA NOVA, I ENLLUMENAT EN ESPAI PÚBLIC DE BARCELONA, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE

Valor Estimat del Contracte: 31.100.000,00 euros (IVA exclòs).

Exp. Núm.: 600.2024.008

En relació amb l'aprovació de l'expedient de contractació i del Plec de Clàusules Administratives Particulars que ha de regular l'acord marc de referència, s'emet **INFORME JURIDIC** previ a l'aprovació de l'expedient de contractació, en base als següents

ANTECEDENTS

I. En data 16 de juliol de 2024, el Departament Tècnic d'Obres Estandarditzades de BIMSA va emetre un informe en el qual sol·licità l'inici de l'expedient de contractació de l'acord marc objecte del present informe, amb un valor estimat de 31.100.000,00 euros (IVA exclòs) i un termini d'execució inicial de 24 mesos, amb possibilitat d'una pròrroga addicional de 12 mesos.

II. L'òrgan de contractació va emetre la memòria justificativa relativa a la necessitat i idoneïtat de l'esmentat acord marc, a través de la qual s'indiquen les característiques i raons que motiven la seva contractació.

D'acord amb els anteriors antecedents, i en relació a la tramitació del procediment per a la contractació objecte d'aquest informe, s'estableixen les següents

CONSIDERACIONS

Primera.- Legislació.

Aquesta entitat és, a efectes de l'article 3 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (en endavant, LCSP), un poder adjudicador que no té la consideració d'Administració Pública. Aquesta condició subjectiva determina el règim d'aplicació a l'entitat de l'esmentada norma, de conformitat amb el Llibre Tercer de la mateixa Llei.

De conformitat amb allò establert a Llibre segon, Títol I, capítol II, s'inicia el present acord marc, el qual respon a una tendència de BIMSA que busca millorar l'eficiència en la contractació. Així mateix, el present acord marc s'ha configurat respectant, en tot moment, les disposicions aplicables de la LCSP i evitant fer un ús abusiu de la contractació basada, de tal forma que la competència es vegi obstaculitzada, restringida o falsejada. En aquest sentit, tal i

com es fonamenta en aquest informe jurídic, la limitació del termini de l'acord marc, la selecció d'un gran número de empreses seleccionades o la configuració de l'adjudicació de la contractació basada tenen, precisament per objecte aconseguir minimitzar els potencials efectes negatius per a la competència.

Els contractes basats en l'acord marc, atenent a la naturalesa jurídica d'aquesta entitat, es qualifiquen de contractes privats, regint-se en quant a la preparació i adjudicació per les disposicions aplicables de la LCSP i en quant al seus efectes i extinció per les normes de dret privat i aquelles normes a les que es refereix el paràgraf primer de l'article 319 en matèria ambiental, social o laboral (articles 201 de la LCSP); de condicions especials d'execució (article 202 de la LCSP); de modificació del contracte (articles 203 a 205 de la LCSP); de cessió i subcontractació (articles 214 a 217 de la LCSP); de racionalització tècnica de la contractació (articles 218 a 228 de la LCSP); de les condicions de pagament establertes als apartats 4rt. de l'article 198, 4rt. de l'article 210 i 1er. de l'article 243, així com per la causa de resolució del contracte referida a la impossibilitat d'executar la prestació en els termes inicialment pactats, quan no sigui possible modificar el contracte conforme als articles 204 i 205 de la LCSP.

Segona.- Tipificació i objecte de l'acord marc.

Atès el contingut de les prestacions objecte de licitació, s'han de qualificar els contractes basats com d'obres de conformitat amb allò establert a l'art. 13 de la LCSP.

En quant a l'objecte de l'acord marc el mateix ve definit al quadre resum de característiques del Plec de Clàusules Administratives Particulars, determinant tres requisits *sine qua non*, els projectes d'obres no es podran executar mitjançant l'acord marc:

- a) **Valor estimat màxim dels contractes basats:** Contractes d'obres de millora del manteniment de clavegueram amb obra nova, i enllumenat en espai públic de Barcelona amb un valor estimat inferior o igual als següents imports, depenent del lot:
 - LOT 1: 650.000,00 € (IVA no inclòs).
 - LOT 2: 1.600.000,00 € (IVA no inclòs).
 - LOT 3: 1.500.000,00 € (IVA no inclòs).
 - LOT 4: 800.000,00 € (IVA no inclòs).
 - LOT 5: 1.500.000,00 € (IVA no inclòs).
 - LOT 6: 800.000,00 € (IVA no inclòs).

- b) **Requisit de pressupost:** El pressupost del Projecte haurà de sumar un import de partides del "Banc BIMSA 2024" i Banc de preus BEDEC, partides alçades a justificar i la partida d'abonament íntegre de seguretat i salut, respecte del PEM del projecte a executar, igual o superior al 75% de l'import total del mateix.

- c) **Requisit de tipologia d'obra:** La naturalesa de les obres objecte de l'acord marc corresponen a obres de manteniment de clavegueram amb obra nova, i enllumenat en espai públic de Barcelona.

En aquest sentit, es posa de manifest que pel volum d'actuacions i la necessitat de la uniformitat en les obres, amb l'objectiu d'una intervenció global en els diferents Districtes, els Lots 1, 2 i 3 responen a obra de clavegueram; mentre que els lots 4, 5 i 6 responen a obra d'enllumenat.

Ens trobem davant d'una definició dels termes i objecte de l'acord marc clara i precisa a fi d'eliminar tota incertesa possible i minimitzar la possibilitat que licitadors potencialment interessats desisteixin de participar. Aquesta definició clara i precisa no només és de l'objecte de l'acord marc, sinó, a més, del banc de preus de referència sobre el qual els licitadors hauran d'ofertar. En aquest sentit, BIMSA, per tal de minorar la inseguretats jurídica dels licitadors, ha dissenyat amb la col·laboració de l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya un banc de preus ampliat per a les obres d'espai públic de BIMSA.

En definitiva, s'ha complementat i ampliat el banc de preus de referència emprat per BIMSA amb tot un seguit de partides d'obra i elements constructius que, per la seva especificitat dintre de la ciutat de Barcelona, usualment es resolen en els pressupostos dels projectes com a elements externs a la base de dades BEDEC, amb tota la problemàtica associada que aquest fet comporta respecte de temes com actualitzacions de preus, plecs de condicions, dades ambientals, etc. En aquest sentit, a efectes de que els licitadors tinguin prou garanties per a formular les seves propostes econòmiques, atès que no tenen accés als projectes que s'executaran, cal assegurar que el "*Banc de preus de referència*" sigui suficientment representatiu per als projectes a executar mitjançant la contractació derivada, tot garantint que al menys un 75% del pressupost dels projectes a executar estaran associats a partides configurades a partir de l'esmentat Banc de Preus, incloent partides alçades a justificar i partides d'abonament íntegre de seguretat i salut.

En resum, la definició de l'objecte de l'acord marc, així com de les regles del joc per a la contractació derivada, suposa el trasllat del risc de col·lusió de la contractació derivada a l'acord marc tot i que, en paraules de l'Autoritat Catalana de la Competència, la probabilitat que es produís una pràctica anticompetitiva d'aquestes característiques es veuria reduïda ja que l'accés a l'adjudicació de l'acord marc no està tancat, al contrari del que succeeix amb les contractacions derivades. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que, tal i com es fonamenta a continuació, l'acord marc es tramitarà mitjançant procediment obert, garantint d'aquesta forma els principis de lliure concurrència, igualtat de tracte i no discriminació.

Tercera.- Tramitació.

3.1. Tramitació de l'acord marc.

L'expedient de contractació serà objecte de tramitació ordinària, de conformitat amb la LCSP. L'acord marc s'adjudicarà per procediment obert, de conformitat amb l'article 220.1 de la LCSP.

L'acord marc està dividit en sis lots en funció de la tipologia d'obra i del districte de la contractació basada.

En aquest sentit, per una banda, pel volum d'actuacions i la necessitat de la uniformitat en les obres, amb l'objectiu d'una intervenció global en els diferents Districtes, els Lots d'obra de CLAVEGUERAM faran referència a àmbits territorials (Districtes) i no a actuacions concretes:

- LOT 1: 01 CIUTAT VELLA, 02 EIXAMPLE, 07 HORTA-GUINARDÓ.
Inclou una estimació de 10 actuacions de col·lectors nous i 5 actuacions de substitució.
- LOT 2: 03 SANTS-MONTJUÏC, 04 LES CORTS, 05 SARRIÀ-SANT GERVASI, 06 GRÀCIA
Inclou una estimació de 20 actuacions de col·lectors nous i 11 actuacions de substitució.
- LOT 3: 08 NOU BARRIS, 09 SANT ANDREU, 10 SANT MARTÍ
Inclou una estimació de 7 actuacions de col·lectors nous i 22 actuacions de substitució.

Per altra banda, Pel volum d'actuacions i la necessitat de la uniformitat en les obres, amb l'objectiu d'una intervenció global en els diferents Districtes, els Lots d'obra d' ENLLUMENAT faran referència a àmbits territorials (Districtes) i no a actuacions concretes:

- LOT 4: 01 CIUTAT VELLA, 02 EIXAMPLE, 07 HORTA-GUINARDÓ.
Inclou una estimació de 16 actuacions
- LOT 5: 03 SANTS-MONTJUÏC, 04 LES CORTS, 05 SARRIÀ-SANT GERVASI, 06 GRÀCIA
Inclou una estimació de 25 actuacions
- LOT 6: 08 NOU BARRIS, 09 SANT ANDREU, 10 SANT MARTÍ
Inclou una estimació de 17 actuacions

Cadascun dels lots es conclourà, amb una empresa, la millor classificada per aquell lot, és a dir, aquella que hagi presentat l'oferta amb millor relació qualitat preu.

Atès el seu valor estimat, es tracta d'un acord marc subjecte a regulació harmonitzada, de conformitat amb els llistats establerts a la secció 2ª, del capítol II del Títol preliminar i, en conseqüència, s'ha de publicar la licitació al Perfil de Contractant de l'entitat, integrat a la Plataforma de Contractació de la Generalitat de Catalunya i al Diari Oficial de la Unió Europea.

L'expedient incorpora l'informe i memòria justificativa de la necessitat i idoneïtat del contracte, així com la resta d'informes necessaris i preceptius establerts a la LCSP.

3.2. Adjudicació de la contractació basada.

De conformitat amb l'establert a l'article 221 de la LCSP, només es podran celebrar contractes basats en el present acord marc entre les empreses i l'òrgan de contractació que hagin estat originalment parts del mateix. Així mateix, a efectes de la contractació basada el plec de clàusules administratives particulars estableix tots els termes relatius a la contractació basada, per la qual cosa l'adjudicació dels contractes basats es realitzarà aplicant les regles prèviament establertes. Aquestes regles d'adjudicació de la contractació basada s'han configurat de forma objectiva, de conformitat amb allò establert a l'article 221.4.a) de la LCSP¹.

Quarta.- Plec de clàusules Administratives Particulars i de prescripcions tècniques.

Pel que fa al contingut del Plec de Clàusules Administratives Particulars (PCAP) i, en el seu cas, de Prescripcions Tècniques que han de regir el procediment de contractació de referència, el mateix compleix els principis bàsics de la contractació pública exigibles als poders adjudicadors, reflectint-se, concretament, una aplicació acurada i extensa dels principis de llibertat d'accés a la licitació, publicitat, transparència, no discriminació i igualtat de tracte.

Els terminis de concurrència no són inferiors als terminis mínims establerts a l'art. 156 (procediment obert), de la LCSP. La solvència exigida es considera proporcional a l'objecte de licitació i ha estat verificada, dins del marge de discrecionalitat de l'entitat, tal i com, es fonamentarà a continuació.

Cinquena.- Termini i pròrroga.

El PCAP regula el termini de vigència de l'acord marc, VINT-I-QUATRE (24) MESOS, i es preveu la possibilitat de prorrogar-se per UN PERÍODE DE DOTZE (12) MESOS addicionals.

La durada de l'acord marc s'ha establert atenent a la naturalesa de les prestacions, les característiques del seu finançament i la necessitat de sotmetre periòdicament a concurrència la realització de les mateixes. En aquest sentit, s'ha de posar de manifest que l'article 219 de la LCSP estableix la possibilitat de que els acords marc tinguin una durada màxima de quatre anys. No obstant, atenent a les recomanacions de l'Autoritat Catalana de la Competència, per tal d'evitar els efectes negatius sobre la competència consistents en un tancament temporal

¹ Article 221.4.a) LCSP: "Cuando el acuerdo marco establezca todos los términos, bien sin nueva licitación, bien con nueva licitación. La posibilidad de aplicar ambos sistemas deberá estar prevista en el pliego regulador del acuerdo marco y dicho pliego deberá determinar los supuestos en los que se acudirá o no a una nueva licitación, así como los términos que serán objeto de la nueva licitación, si este fuera el sistema de adjudicación aplicable. Para poder adjudicar contratos basados en un acuerdo marco con todos los términos definidos sin nueva licitación, será necesario que el pliego del acuerdo marco prevea las condiciones objetivas para determinar qué empresa parte del acuerdo marco deberá ser adjudicatario del contrato basado y ejecutar la prestación".

del mercat, s'ha optat per limitar la durada del contracte fins a tres anys, temps necessari per tal d'atendre a la necessitat de l'acord marc, de conformitat amb els antecedents del present informe.

La durada dels contractes basats en l'acord marc serà independent de la durada de l'acord marc i es regirà per allò establert al contracte basat respecte de la seva duració. El termini d'execució dels contractes basats serà el previst en els corresponents projectes o memòries valorades/tècniques, sense que en cap cas superin l'any de durada.

De conformitat amb allò establert a l'article 219.3 de la LCSP, només podrà adjudicar-se contractes basats en el present acord marc durant la vigència del mateix.

Sisena.- Criteris de solvència.

En aquest contracte sí s'exigeix la classificació empresarial de les empreses espanyoles com a solvència econòmica i financera i professional o tècnica.

L'acreditació per part dels empresaris de la solvència econòmica, financera i tècnica o professional pels empresaris que no hagin d'estar classificats es realitza de conformitat amb allò establert als articles 86 i següents de la LCSP, requisits justificatius de l'acompliment de les condicions mínimes requerides per accedir a l'adjudicació del contracte que estan establerts al PCAP.

Dit això, l'expedient incorpora informe justificatiu en el qual es concreten les condicions de solvència per aquesta licitació.

Setena.- Criteris d'adjudicació.

L'expedient incorpora l'informe que recull els criteris de valoració de les ofertes d'acord amb allò exigint a la LCSP i, en el seu cas, la seva justificació.

Els criteris d'adjudicació recollits al PCAP són els següents:

A. Criteris vinculats a l'objecte del contracte avaluables de forma automàtica: S'adjunta Informe de la Direcció de Finançament, Programació d'Inversions i Control de Qualitat de BIMSA, de data 17 de juliol de 2024, que identifica i valora els criteris avaluables de forma automàtica.

B. Criteris vinculats a l'objecte del contracte avaluables mitjançant judici de valor: S'adjunta Informe de la Direcció Tècnica d'Obres Estandarditzades de BIMSA, de data 18 de juliol de 2024, que identifica i valora els criteris avaluables mitjançant judici de valor.

Els criteris d'adjudicació es troben directament relacionats amb l'objecte dels treballs a contractar i s'ajusten a les indicacions dels articles 145 i següents de la LCSP.

Vuitena.- Actualització del Banc de preus BIMSA.

Les obres objecte de la contractació basada es defineixen mitjançant projecte executiu aprovat per l'Ajuntament de Barcelona. El pressupost estarà confeccionat majoritàriament amb partides del banc de preus BIMSA, i sempre amb un mínim del 75% de partides originals d'aquest banc de preus.

El preus unitaris de les memòries valorades i projectes executius estaran confeccionats sempre amb els preus originals del banc de preus BIMSA de la licitació i s'actualitzarà mitjançant l'aplicació d'un coeficient d'actualització a aplicar a l'import d'execució material. Aquesta actualització només resultarà aplicable en les contractacions basades, en els termes detallats en l'informe emès per la Direcció Tècnica d'Obres Estandarditzades en el seu informe de data 18 de juliol de 2024.

De conformitat amb allò dit anteriorment, ens trobem davant d'una actualització del banc de preus de referència que es farà en funció de la variació percentual dels preus de diferents matèries primes que es considera les més utilitzades en els contractes objecte del present acord marc.

D'aquesta forma s'estableix un mecanisme per pal·liar els efectes que l'increment dels preus pot provocar en l'execució dels contractes basats atès la vigència de tres anys de l'acord marc. Entenem que aquest mecanisme troba una acollida favorable a la normativa de contractació, tal i com s'estableix a l'Informe 20/2023, de 19 de juliol, de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya (Comissió Permanent) *"Assumpte: Possibilitat d'aplicar mecanismes per compensar a les empreses contractistes la major onerositat provocada per un augment del cost de les matèries primeres, al marge del Reial decret llei 3/2022, d'1 de març, pel qual es fixen mesures excepcionals en matèria de revisió de preus als contractes públics d'obres"*, segons el qual:

"Addicionalment, cal apuntar que un possible mecanisme per pal·liar els efectes que l'increment dels preus provoca en l'execució del contracte, seria establir al preparar el contracte, en el plec de clàusules administratives particulars, un mecanisme d'actualització dels preus que permetés garantir l'equilibri i sostenibilitat del contracte al llarg de la seva execució".

Conclusió a la que arriba, de conformitat amb la doctrina del Tribunal Català de Contractes emesa en la seva Resolució 19/2022, de 26 de gener de 2022, segons la qual es considera correcte en un contracte de subministraments la determinació del preu del contracte amb un import fix i de compliment obligat per als compradors, on s'estableix la quantitat a subministrar com un número indeterminat però determinable al llarg del contracte, i en què la

quantitat final subministrada i satisfeta per aquest pressupost de licitació tancat i obligatori es regularitza en moments determinats i preestablerts dintre del contracte mitjançant una fórmula, de manera que amb aquest sistema d'actualització objectiu i prefixat es permet garantir l'equilibri i la sostenibilitat del contracte al llarg de la seva execució.

Novena.- Òrgan de contractació.

L'òrgan de contractació competent per raó de la quantia és el Consell d'Administració de Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA. No obstant, de conformitat amb l'establert a l'escriptura d'elevació a públic d'acords socials, de 13 de setembre de 2023, es delega al Conseller Delegat del Consell d'Administració de BIMSA en relació a aquells contractes la quantia dels qual superi els cinc milions cinc cents quaranta vuit mil euros (IVA exclòs), realitzar tots els actes i tràmits necessaris dins del procediment de contractació des del seu inici fins a la finalització del contracte, a excepció de l'adopció de l'acord d'adjudicació de la licitació, que correspon al Consell d'Administració de la societat.

Pel que respecta a l'adjudicació dels contractes basats l'òrgan de contractació s'acordarà pel Consell d'Administració de BIMSA en el moment de l'adjudicació de l'acord marc.

Per tot l'esmentat, qui subscriu,

INFORMA favorablement del contingut i prescripcions del Plec de Clàusules Administratives Particulars, relatiu a la contractació de **l'ACORD MARC PER A LA CONTRACTACIÓ DE LES OBRES DE MILLORA DEL MANTENIMENT DE CLAVEGUERAM AMB OBRA NOVA, I ENLLUMENAT EN ESPAI PÚBLIC DE BARCELONA, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE**, atès que les mateixes estan conformes amb la legislació de contractes.

Juan Carlos Pérez Garrido
Cap de Contractació d'Obres Estandarditzades

Barcelona, a la data de la signatura digital.